

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: 1Sas/3/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0925100269
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Klimeková
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2026:0925100269.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach v konaní pred sudkyňou A. B. C. v právnej veci žalobcu: Rastislav Rudnay, nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXX v zastúpení opatrovníčkou: F. A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXX, právne zastúpeného: Mgr. Benita Horňáková, advokátka so sídlom Kósu-Schoppera 12, Rožňava, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ZŤP a posudkových činností Košice, so sídlom Zádielska 2, Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US6/SSVRODPPKPC1/SOC/2025/4025 zo dňa 03.03.2025, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e rozhodnutie žalovaného č. UPS/US6/SSVRODPPKPC1/SOC/2025/4025 zo dňa 03.03.2025 a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Správnu žalobou v sociálnych veciach doručenou Správne mu súdu v Košiciach dňa 12.05.2025 žalobca žiadal preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US6/SSVRODPPKPC1/SOC/2025/4025 zo dňa 03.03.2025 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorým bolo zmenené rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava (ďalej len „prvostupňový orgán“) č. RV1/OPPNKŤZPaPČ/PPK/SOC/2024/41609-9 zo dňa 13.11.2024 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) vo výrokovej časti tak, že podľa § 20 ods. 2 a § 22 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z. z.“) a podľa prílohy č. 4 tohto rozhodnutia nevyhovelo žiadosti žalobcu zo dňa 30.09.2024 a nepriznal mu príspevok na osobnú asistenciu. Žalobca v podanej správnej žalobe žiadal, aby sú rozhodol tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a vec mu vráti na ďalšie konanie. Zároveň žiadal, aby mu súd priznal proti žalovanému právo na náhradu trov konania.

Administratívne konanie

2. Žalobca dňa 30.09.2024 podal žiadosť o peňažný príspevok na asistenciu. Prvostupňový orgán vydal dňa 06.11.2024 komplexný posudok č. RV1/OPPNKŤZPaPČ/SOC/2022/41655-4, podľa ktorého miera funkčnej poruchy u žalobcu je 60%, preto sa považuje za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Zo zdravotného postihnutia žalobcu vyplývajú sociálne dôsledky v oblasti mobility a orientácie, v oblasti komunikácie a v oblasti sebaobsluhy. Zároveň podľa uvedeného posudku žalobca nie je odkázaný na peňažný príspevok na osobnú asistenciu, kompenzácie na peňažný príspevok na asistenciu sa nenavrhujú. Podľa komplexného posudku bol žalobcovi navrhnutý peňažný príspevok na opatrovanie. Podľa lekárskeho posudku posudkového lekára žalobca trpí na poruchy osobnosti, správania, intelektu, komunikácie – ťažké narušenie sociálnej prispôsobivosti. Žalobca zároveň trpí na ťažký organický

psychosyndróm s mentálnou retardáciou ľahkého stupňa, preto vyžaduje kontinuálny dohľad. Trpí poruchami správania, je neprispôsobivý, je s ním ťažká spolupráca. Následne dňa 13.11.2024 prvostupňový orgán rozhodnutím č. RV1/OPPnKŤZPaPČ/PPK/SOC/2024/41609-9 nepriznal žalobcovi peňažný príspevok na osobnú asistenciu. V odôvodnení rozhodnutia odkazuje v celom rozsahu na vyššie uvedený komplexný posudok zo dňa 06.11.2024, v zmysle ktorého žalobcovi nebol navrhnutý peňažný príspevok na osobnú asistenciu, ale peňažný príspevok na opatrovanie.

3. Proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný napadnutým rozhodnutím. Žalovaný zmenil prvostupňové rozhodnutie tak, že do jeho výroku doplnil § 20 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z., vo zvyšnej časti ponechal rozhodnutie bez zmeny, teda odvolaniu žalobcu nevyhovelo. V odvolacom konaní posudkový lekár vykonal dňa 28.01.2025 osobné posúdenie zdravotného stavu žalobcu za účasti jeho opatrovníčky (žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 12Ps/20/2024 zo dňa 14.11.2024 obmedzený v spôsobilosti na právne úkony a za opatrovníčku mu bola ustanovená F. A. D.). Opatrovníčka posudkovému lekárovi uviedla, že žalobca je slobodný invalidný dôchodca, ktorý žije v rodinnom dome so svojou matkou. Od pondelka do piatka v čase od 7:45 hod. do 15:45 hod. navštevuje SUBSIDIUM – Špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov, ktoré mu poskytuje sociálnu službu ambulantnou formou. Uviedla, že pri jednotlivých úkonoch sebaobsluhy potrebuje usmernenie a dohľad. Žalobca uviedol, že do stacionára chodí rád, hrá tam stolný tenis, tancuje. Doma prevažne pozerá televízor. Svoju prepravu si potrebuje zabezpečiť k lekárom, do stacionára, na návštevy príbuzných a známych, na cintorín a v nedeľu do kostola. Žalovaný pri rozhodovaní vo veci vychádzal z lekárskeho posudku č. UPS/US6/SSVRODPPKPC2/SOC/2025/3483 a komplexného posudku č. UPS/US6/SSVRODPPKPC2/SOC/2025/3483 zo dňa 18.02.2025, podľa ktorého bola miera funkčnej poruchy žalobcu stanovená na 60% podľa prílohy č. 3 časť IV.2.c. zákona č. 447/2008 Z. z., pre poruchy osobnosti, správania, intelektu a komunikácie, ťažké narušenie sociálnej prispôsobivosti (zhodne s prvostupňovým orgánom). Posudkový lekár ústredia uviedol, že pre svoj závažný zdravotný stav žalobca je odkázaný na kontinuálne opatrovanie. Žalobca pri svojom ochorení nie je schopný samostatne riadiť svoje činnosti a manažovať činnosť osobného asistenta, čo je v rozpore s účelom osobnej asistencie, preto na základe posúdenia jeho zdravotného stavu žalobca nie je odkázaný na osobnú asistenciu podľa § 14 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z.. Na základe uvedeného žalovaný uzavrel, že po individuálnom posúdení odkázanosti žalobcu na pomoc inej fyzickej osoby nie je možné sociálne dôsledky vyplývajúce z jeho ťažkého zdravotného postihnutia kompenzovať požadovanou formou peňažného príspevku na osobnú asistenciu. Žalobca nespĺňa podmienky odkázanosti na osobnú asistenciu podľa § 14 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z., nakoľko jeho zdravotný stav neumožňuje dosiahnuť účel podľa § 20 ods. 2 tohto zákona. Zákon špecifikuje pojem osobnej asistencie a cieľ osobnej asistencie, zdôrazňuje sa najmä podpora nezávislosti a maximálna aktivizácia fyzickej osoby vo všetkých oblastiach jej života. Osobná asistencia teda podporuje nezávislosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím ako sú pracovné, vzdelávacie, rodinné a spoločenské aktivity, ktoré smerujú k spoločenskej integrácii. Žalovaný konštatoval, že osobná asistencia u žalobcu by neslúžila na zmiernenie, resp. prekonanie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a neplnila by účel, na ktorý je určená.

Súdne konanie

4. Žalobca správnu žalobu odôvodnil tým, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia veci. Podrobne opísal svoj zdravotný stav a uviedol, že pri jednotlivých úkonoch a činnostiach mu pomáha súdom ustanovená opatrovníčka, ktorá by mala byť jeho asistentkou. Uviedol, že jeho snahou je aktivizácia a sociálne začlenenie sa, z ktorého dôvodu denne (v pracovných dňoch) navštevuje denný stacionár SUBSIDIUM, kam ho vozí jeho opatrovníčka. Zariadenie mu umožňuje sociálne začlenenie a zapojenie sa do denných aktivít, ktoré toto zariadenie ponúka. Okrem uvedeného chodí pravidelne v nedeľu do kostola a k lekárom. Uviedol, že žalovaný pri rozhodovaní nezohľadňoval jeho denný režim, to ako má nastavené aktivity. Vzhľadom na popísané aktivity považuje za vhodnejšie, aby mal osobného asistenta, nie opatrovanie v domácom prostredí. V žalobe zároveň poukázal na ustanovenie § 20 ods. 2 posledná veta zákona č. 447/2008 Z. z., podľa ktorého osobnú asistenciu nie je možné podmieňovať druhom zdravotného postihnutia, stupňom zdravotného postihnutia alebo závažnosťou zdravotného postihnutia. Poukázal na to, že žalovaný odôvodnil nepriznanie peňažného príspevku na asistenciu práve zdravotným postihnutím žalobcu, čo považuje za diskriminačné. Zároveň poukázal na to, že podľa § 39 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. účelom opatrovania je zabezpečiť každodenne pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím

s cieľom zotrvať v prirodzenom domácom prostredí. Uviedol, že v prípade ak by mu bol priznaný peňažný príspevok na opatrovanie, bol by de facto nútený zotrvať v domácom prostredí, čo nie je v jeho záujme, nakoľko mu vyhovuje to, že navštevuje denný stacionár. Zároveň poukázal na to, že v súčasnosti nie je žiadna blízka osoba, ktorá by ho mohla opatrovať. Jedinou jeho blízkou osobou je jeho švagriná, ktorá je však zamestnaná na trvalý pracovný pomer, a preto je schopná zabezpečovať vo vzťahu k žalobcovi výlučne osobnú asistenciu, ktorú už v podstate aj vykonáva. Záverom poukázal aj na to, že v roku 2022 žiadal žalovaného o priznanie peňažného príspevku na opatrovanie, ktorý mu nebol poskytnutý (v tom čase bola miera jeho funkčnej poruchy 70%). Z uvedeného dôvodu začal navštevovať denný stacionár, čo mu aktuálne vyhovuje. Poukázal aj na cieľ zákona č. 447/2008 Z. z., ktorým je maximalizácia podpory sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti, pričom zásadným kritériom je dôraz na zachovanie ľudskej dôstojnosti.

5. Žalovaný vo vyjadrení k správnej žalobe uviedol, že žalobu považuje za nedôvodnú, pretože vychádza výlučne z presvedčenia a subjektívneho výkladu, že napadnutým rozhodnutím došlo k zásahu do subjektívnych práv žalobcu. Poukázal na to, že pri rozhodovaní vychádzal zo stanoviska posudkového lekára zo dňa 10.07.2025. Posudkový lekár mal k dispozícii celú posudkovú dokumentáciu, zahŕňajúcu kompletnú zdravotnú dokumentáciu žalobcu (vrátane psychiatrického nálezu zo dňa 07.01.2025 doloženého v odvolacom konaní), dňa 28.01.2025 bolo vykonané aj osobné posúdenie žalobcu. Vypracované stanovisko posudkového lekára spĺňa všetky požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti, nie je v rozpore s diagnostickými závermi, ktoré vyplývajú z predložených odborných lekárskeho nálezu a vysporiadava sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami. Žalovaný na základe uvedeného mal za dostatočným spôsobom preukázaný a odôvodnený záver, že žalobca nespĺňa hmotnoprávne podmienky pre priznanie požadovaného peňažného príspevku.

6. Žalobca v replike doručenej správne súdu dňa 17.09.2025 zotrval na právnej argumentácii uvedenej v správnej žalobe. Opakovane zdôraznil, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí dostatočným spôsobom neodôvodnil prečo žalobcovi nebol priznaný peňažný príspevok na osobnú asistenciu.

7. Žalovanému bola replika žalobcu spolu s výzvou na vyjadrenie doručená dňa 01.12.2025, žalovaný sa k replike žalobcu duplikou nevyjadril.

8. Na žiadosť žalovaného správny súd nariadil vo veci pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 16.03.2026. Pojednávanie sa zúčastnili právna zástupkyňa žalobcu a poverený zástupca žalovaného. Právna zástupkyňa žalobcu na pojednávaní zotrvala na podanej správnej žalobe a zopakovala podstatné žalobné námietky uvedené v žalobe. Poverený zástupca žalovaného zotrval na skutkových a právnych záveroch uvedených vo vyjadrení k správnej žalobe a žiadal správnu žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Súd na pojednávaní vyhlásil rozsudok, ktorým zrušil rozhodnutie žalovaného č. UPS/US6/SSVRODPPKPC1/SOC/2025/4025 zo dňa 03.03.2025 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobcovi voči žalovanému priznal právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

Právne východiská

9. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

10. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

11. Podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

12. Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z., fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na osobnú asistenciu, ak je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 a osobnou asistenciou sa dosiahne účel ustanovený v § 20 ods. 2.

13. Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z., osobná asistencia je pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4. Osobnú asistenciu vykonáva osobný asistent.

14. Podľa § 20 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z., účelom osobnej asistencie je aktivizácia, podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a podpora jej nezávislosti a možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľnočasových aktivít. Osobnú asistenciu nie je možné podmieňovať druhom zdravotného postihnutia, stupňom zdravotného postihnutia alebo závažnosťou zdravotného postihnutia.

Odôvodnenie rozhodnutia správnym súdom

15. Súd v rámci preskúmania správnu žalobou napadnutého rozhodnutia podrobne preskúmal súdny spis a administratívny spis žalovaného a po zistení, že správna žaloba bola podaná včas oprávnenou osobou, pristúpil k súdnemu prieskumu veci v rozsahu podľa § 199 a nasl. SSP.

16. Predmetom konania bol prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ako aj rozhodnutia prvostupňového orgánu, ktorými bola zamietnutá žiadosť žalobcu o priznanie peňažného príspevku na asistenciu. V preskúmvanej veci nebolo sporným, že žalobca sa považuje za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím s funkčnou mierou poruchy 60% podľa prílohy č. 3 časť IV.2.c) zákona č. 447/2008 Z. z.. Sporným bolo právne posúdenie skutočnosti, či žalobca v dôsledku svojho zdravotného postihnutia je odkázaný na osobnú asistenciu. Žalovaný v odôvodnení rozhodnutia v celom rozsahu vychádzal z komplexného posudku, v zmysle ktorého žalobca pre svoj závažný zdravotný stav je odkázaný na opatrovanie, teda nie je odkázaný na osobnú asistenciu.

17. Žalobca v správnej žalobe namietal nesprávne právne posúdenie a nedostatočne zistený skutkový stav, pričom poukazoval predovšetkým na svoje pravidelné aktivity (od pondelka do piatka celodenne navštevuje ambulantne denný stacionár, chodí do kostola, k lekárom, na návštevy k známym). Namietal, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí uvedené skutočnosti nezohľadnil. Zároveň uviedol, že zákon č. 447/2008 Z. z. vyslovene uvádza, že osobnú asistenciu nie je možné podmieňovať druhom zdravotného postihnutia, stupňom zdravotného postihnutia alebo závažnosťou zdravotného postihnutia.

18. Zákon č. 447/2008 Z. z. upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej len "preukaz"), parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ďalej len "parkovací preukaz") a právne vzťahy na účely posudzovania potreby osobitnej starostlivosti poskytovanej podľa osobitného predpisu. (§ 1 ods. 1). Cieľom úpravy právnych vzťahov uvedených v odseku 1 je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom. (§ 1 ods. 2).

19. Zákon výslovne zdôrazňuje, že osobnú asistenciu nemôže vylučovať druh, stupeň ani závažnosť zdravotného postihnutia. Inak povedané, podľa platnej právnej úpravy žiadne zdravotné postihnutie samo osebe nemôže vylučovať fyzickú osobu z možnosti získať osobnú asistenciu. Pri výklade jednotlivých pojmov, ktoré podľa § 20 ods. 2 vymedzujú účel osobnej asistencie, je potrebné prihliadať na ďalšie súvisiace ustanovenia zákona. Predovšetkým, podľa už citovaného § 1 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. je účelom zákona podpora začlenenia fyzickej osoby za jej aktívnej účasti. Podpora začlenenia však neznamená, že cieľom môže byť len úplné začlenenie, resp. úplné zrovnoprávnenie osoby s osobou bez ťažkého zdravotného postihnutia. To potvrdzuje aj ustanovenie § 2 ods. 1 citovaného zákona, podľa ktorého kompenzáciou sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia sa môže aj len zmierniť sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia. Takýmto sociálnym dôsledkom je podľa § 2 ods. 2 znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba kvôli jej ťažkému zdravotnému postihnutiu a ktoré z tohto dôvodu nie je schopná prekonať sama. Zo spojenia citovaných ustanovení tak vyplýva, že účelom kompenzácie nie je len úplné prekonanie sociálnych dôsledkov, ktoré fyzická osoba nedokáže prekonať sama, ale aj ich zmiernenie. Inak povedané, kompenzáciou neprekáža, že sa ňou nedokáže prekonať tento sociálny dôsledok, ale postačí, ak sa ním zmierni.

20. Ustanovenie § 20 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. potom výslovne ustanovuje, že účelom osobnej asistencie je aktivizácia, podpora sociálneho začlenenia a podpora nezávislosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ako aj jej možnosti rozhodovať sa. V spojení s vyššie citovanými ustanoveniami je však potrebné nedostatok týchto možností u fyzickej osoby chápať ako formy sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia. Inak povedané, ak zákon hovorí o podpore nezávislosti, treba pod tým rozumieť prekonanie závislosti od existujúceho zdravotného postihnutia, ktoré fyzickú osobu obmedzuje v uvedených činnostiach (plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľnočasových aktivít). Podobne pod aktivizáciou treba rozumieť zmiernenie pasivity, do ktorej ju uvrhávajú toto zdravotné postihnutie a obmedzenia, ktoré z toho vyplývajú. Aj podporou sociálneho začlenenia treba rozumieť zmiernenie sociálneho vylúčenia, ku ktorému jej zdravotné postihnutie vedie. To isté platí aj pre podporu možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať uvedené činnosti - aj v tomto prípade ide o prekonanie tých obmedzení v rozhodovaní a v možnostiach ich ovplyvňovania, ktoré sú dôsledkami ťažkého zdravotného postihnutia. Naopak, pojmy „nezávislosť“ či „možnosť rozhodovať“ nemožno chápať ako dosiahnutie akejkoľvek vysokej intelektuálnej úrovne, schopnosti plnohodnotne sa orientovať v najzložitejších situáciách či schopnosti riadiť si svoj život celkom nezávisle od iných.

21. Rovnako však tieto pojmy nemožno stotožňovať ani s rozumovou či vôľovou vyspelosťou, ktorá je potrebná na plnú spôsobilosť na právne úkony v zmysle § 10 Občianskeho zákonníka. Z ustanovenia § 22 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. (po vyslovení nesúladu jeho časti nálezhom ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 16/2018) totiž vyplýva, že peňažný príspevok na osobnú asistenciu možno priznať aj maloletému dieťaťu, dokonca mladšiemu než šesť rokov. Pretože predpokladom priznania tohto príspevku je práve odkázanosť na osobnú asistenciu v zmysle § 14 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z., teda aj naplnenie účelu osobnej asistencie. Inak povedané, sama okolnosť, že fyzická osoba nie je (hoc aj kvôli svojmu ťažkému zdravotnému postihnutiu) rozumovo, intelektuálne či vôľovo vyspelá tak ako bežný dospelý človek, ešte nevylučuje, že u nej nemôže mať úspech snaha o aktivizáciu, podpora jej sociálneho začlenenia a podpora jej nezávislosti a možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných, vzdelávacích a voľnočasových aktivít v zmysle § 20 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. (rozsudok Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 7Ssk/111/2022 zo dňa 14.07.2023)

22. Súd nespochybňuje záver žalovaného, ktorý v komplexnom posudku dospel k záveru, že žalobca je odkázaný na opatrovanie v zmysle § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z.. Zároveň však treba uviesť, že zo žiadneho ustanovenia tohto zákona nevyplyva, že by sa záver o odkázanosti na osobnú asistenciu a záver o odkázanosti na opatrovanie vylučovali. Obidve tieto odkázanosti totiž vyplývajú zo sociálnych dôsledkov, ktoré sa kompenzujú v oblasti sebaobsluhy, kedy fyzická osoba v dôsledku poškodenia alebo straty telesných, zmyslových či duševných funkcií si sama nemôže zabezpečiť úkony sebaobsluhy, úkony starostlivosti o svoju domácnosť alebo realizovať základné sociálne aktivity (porovnaj § 5 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z.). Odlišujú sa v zásade len tým, že účelom osobnej asistencie je podporiť fyzickú osobu v jej iných aktivitách, kým účelom opatrovania je len pomoc pri úkonoch sebaobsluhy (ktorými je však aj väčšina úkonov v rámci osobnej asistencie v zmysle prílohy č. 4 zákona č. 447/2008 Z. z.). Zákon č. 447/2008 Z. z. vylučuje len súbežné poskytovanie opatrovania, resp. príspevku na opatrovanie a príspevku na osobnú asistenciu. Nevylučuje však, že fyzická osoba môže spĺňať podmienky pre obidva tieto príspevky, a potom je povinnosťou žalovaného riadne posúdiť všetky zákonné kritériá pre priznanie jedného či druhého (porov. podobne aj rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 9 Sžsk 25/2019).

23. Je nevyhnutné uviesť, že v prejednávanej veci odôvodnenie žalovaného v prevažnej časti spočíva v citovaní komplexného posudku vypracovaného posudkovým lekárom. Žalovaný nad rámec záverov komplexného posudku v zásade len uviedol, že v prípade žalobcu by osobná asistenciu neslúžila na zmiernenie, resp. prekonanie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, a teda by neplnila svoj účel. V odôvodnení rozhodnutia však absentuje uvedenie dôvodov, na základe ktorých žalovaný dospel k tomuto záveru. Navyše žalovaný sa v odôvodnení rozhodnutia vôbec nevysporiadal so žalobcom uvádzanými skutočnosťami, a síce že pravidelne navštevuje denný stacionár, čo je aj dôvodom prečo žiada práve o peňažný príspevok na osobnú asistenciu. Z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že tieto skutočnosti žalobca uviedol v rámci osobného posúdenia pred posudkovým lekárom, ako aj v podanom odvolaní a v neposlednom rade aj v samotnej žiadosti o poskytnutie peňažného príspevku na osobnú asistenciu. So žalobcom uvedených skutočností je zrejmé, že žalobca opísal zaužívaný spôsob, akým má nastavený svoj denný režim (podľa zmluvy o poskytovaní sociálnej služby uzatvorenej so zariadením SUBSIDIUM, ktorú žalobca predložil súdu, od 10.09.2024), pričom verbalizoval, že navštevovanie tohto zariadenia ambulatnou formou mu vyhovuje, pretože sa tam

socializuje a venuje aktivitám iným ako v domácom prostredí (rozvíja sa). Uvedenými skutočnosťami sa žalovaný v odôvodnení rozhodnutia vôbec nezaoberal, teda ich ani nevyhodnotil v intenciách zdôvodnenia prečo, aj napriek tomu, že žalobca dlhodobo navštevuje denný stacionár, kde sa venuje opísaným činnostiam a socializuje, je podľa názoru žalovaného vylúčené, že by u žalobcu došlo k naplneniu účelu osobnej asistencie, tak ako bol definovaný vyššie.

24. Zo všetkých uvedených dôvodov tak súd dospel k záveru, že žalovaný nesprávne vyložil ustanovenie § 20 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. a možností, za ktorých sa naplní účel osobnej asistencie pri rozhodovaní o odkázanosti fyzickej osoby na ňu podľa § 14 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z.. Následne toto ustanovenie nesprávne použil na prerokúvanú vec, keď nenaplnenie jeho účelu vyvodil zo skutočností, ktoré sú opísané vyššie v tomto rozsudku. Rozhodnutie žalovaného tak vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP opodstatňovalo zrušenie preskúmaného rozhodnutia.

25. Žalovaný je v ďalšom konaní viazaný právnymi názormi vyslovenými v tomto rozsudku (§ 191 ods. 6 SSP). Pri výklade účelu osobnej asistencie podľa § 20 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. tak bude vychádzať z výkladu, ktorý podal súd v predošlom texte, a z tohto hľadiska zhodnotí zdravotný stav a zdravotné postihnutia žalobcu, pričom sa vysporiada aj so skutkovými okolnosťami uvádzanými žalobcom v podanej žiadosti o poskytnutie peňažného príspevku na osobnú asistenciu.

26. O nároku na náhradu trov konania rozhodol správny súd podľa § 167 ods. 1 SSP a v konaní úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím súdneho úradníka po právoplatnosti rozhodnutia v tejto veci (§ 175 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať na Správnom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto rozsudku. Zmeškanie uvedenej lehoty nemožno odpustiť (§ 443 ods. 1 a 5 SSP a § 493e SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správnomu súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). (§ 445 ods. 1 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správnomu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,

- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g) až i) SSP sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

V kasačnej sťažnosti nemožno uplatňovať nové skutočnosti a dôkazy okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podanej kasačnej sťažnosti (§ 441 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP). Kasačná sťažnosť nemá odkladný účinok, ak SSP neustanovuje inak (§ 446 ods. 1 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Uvedená povinnosť neplatí, ak:

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci. (§ 449 ods. 1, 2 SSP).